

REDACTIA:
și
ADMINISTRAȚIA:
Deák Ferencz u. Nr. 35.

Articoli și corespondențe pentru publicare se trimit redacțiunii.

Concurs, inserțiuni precum și taxele de abonament se trimit administrațiunii tipografiei diecezane.

BISERICA ȘI ȘCOALA

FOAIE BISERICESCĂ-ȘCOLASTICĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

APARE ODATĂ ÎN SĂPTĂMÂNĂ: DUMINECA.

PREȚUL
ABONAMENTULUI
PENTRU
AUSTRO-UNGARIA:

Pe un an: 10 cor.
Pe 1/2 an: 5 cor.

PENTRU ROMÂNIA ȘI
STRĂINĂTATE:
Pe un an 14 franci.
Pe 1/2 an 7 franci

Telefon pentru oraș
comitat Nr. 266.

Nr. 956 Șc. 1912.

Concurs.

Din partea Consistorului din Oradea-mare, pentru postul de catihet gr.-or. român la gimnaziul superior din **Beiuș**, se publică concurs.

Beneficiul împreună cu acest post este: 1.600 adică unamieșasă sute coroane, plătite în rate lunare anticipative.

Ceice vor recurge pentru aceasta funcțiune, vor avea să dovedească, că

a, sunt ort. români și aparțin ierarhiei metropolitane gr. or. rom. din Ungaria și Transilvania.

b, că au testimoniu de maturitate și calificare pentru parohii de clasa primă.

c, că în serviciile anterioare au dovedit sârguință și purtare bună.

Dela condițiunea de sub litera b, să va putea face abatere față cu preoții, cari s'au distins prin zădul și capacitatea lor eminentă, pe terenul activității lor pastorale.

Recursele se vor prezenta acestui Consistor incluzive până în ziua de 17/30 iulie anul 1912.

Oradea mare 4/17 iunie 1912, din ședința senatului școlar.

Vasile Mangra m. p.,
vicar episcopesc.

Conducerea corectă a matriculelor bisericesti și expunerea diferitelor proceduri referitoare la rectificările matriculare.

Dizertație, cetită de preotul *Vasile Popoviciu* din Oradea-mare, în conferința preoțească a tractului prof. Oradea-mare, ținută la 27 Octomvrie 1911.

—Urmare—

După legea despre dreptul civil de căsătorie, nu pot încheia căsătorie între sine:

1. Rudeniile de sânge în linie directă (părinții și copiii, moșii și nepoții, etc.).
2. frații și surorile.
3. bărbatul cu rudenia de sânge în linie directă a soției sale sau invers (d. p. bărbatul

văduv cu soacra sa, sau bărbatul divorțat cu fata legitimă sau ilegitimă a soției sale despărțite, sau cu nepoata ei) nici după ce căsătoria a încetat sau a fost declarată nevalidă.

4. fratele cu descendenții după sânge ai fratelui său (p: unchiul cu fata fratelui său), cu abstracția cazului, când regele dă dispenzație de sub acest impediment (Legea căsăt. §. 11).

Nașterea din pat legitim sau ilegitim, nu alterează aceste impedimente, precum nici împrejurarea, că oare frații sunt născuți din aceeași părinți sau numai unul dintre părinți le este comun.

5. Verii între sine. De sub acest impediment ministrul de justiție dă dispenzație (Legea căsăt. §. 17.).

Legea civilă mai admite impedimentul de căsătorie: dintre părinții adoptivi și fiii sau fetele adoptate, sau între foștii soți sau soții ale acestora; precum și între copiii adoptați și între foștii soți sau soții ai părinților adoptivi.

După-cum știm, dreptul canonic al bisericii noastre admite mult mai multe impedimente de consangvinitate și cuscrie.

Preotul e dator, ca în cazul, că n'ar putea desmânta părțile dela o căsătorie oprită prin impedimente canonice bisericesti, — să exopereze dela arhiereul său dispenzație, întrucât e posibilă aceasta, ca în chipul acesta să se facă cu putință și cununia bisericescă a părților.

Cel-ce a mai trăit în căsătorie legiuită, are se prezintă matriculantului, cu ocazia anunțării nouăi sale căsătorii, extras matricular despre moartea soției sale, respective a bărbatului său de mai înainte, eventual sentința cu valoare de drept (de pe timpul dinainte de 1 oct. 1895 dela autoritatea bisericescă) despre desfacerea căsătoriei anterioare (Despre vestiri §. 17).

Femeia nu poate încheia căsătorie nouă, până nu trec 10 luni dela moartea bărbatului ei, sau dela desfacerea căsătoriei anterioare, cu excepția cazului, dacă în cursul celor zece luni ar naște (§. 18. Despre vestiri).

Deoarece părțile cari vreau se încheie căsătorie sunt obligate prin §. 22. despre vestiri, ca documentele lor în cauza căsătoriei, cari sunt

liberate într-o limbă nepricepută îndeajuns de către matriculant, să le provadă cu traducere autentică ungurească, preoții vor face o deosebită înlesnire credincioșilor lor, dacă extrasele matriculare și alte documente ce vor liberă, le vor prevedea, pe îndorsată, și cu traducerea ungurească, semnată și înzestrată cu sigilul oficial.

Biletul de vestire al căsătoriei civile stă afișat la primărie sau la locul destinat pentru aceasta 14 zile întregi, în cari patrusprezece zile nu se socotește ziua afișării și ziua luării lui de pe tablă. Dacă biletul de vestire s'a afișat în ziua de 1 noemvrie, se va depărta de acolo numai în 16 noemvrie. Căsătoria se poate încheia numai după trecerea a trei zile dela ultima azi de vestire. Așa dară, dacă vestirea s'a afișat în 1 noemvrie, căsătoria se poate face în 19 noemvrie.

Trebuie să fie cu considerare la împrejuraarea aceasta preoții, mai cu seamă în preajma posturilor; să caute a preveni părțile, să-și anunte căsătoria civilă din bună vreme, ca prin zilele vestirilor să nu împingă căsătoria religioasă în zilele postului.

Părțile pot cere dela suprefectul dispensație de vestiri, în care caz căsătoria se poate încheia îndată (§. 57. art. XXIII. din 1894).

§. 149. al legii despre căsătoria civilă obligă pe matriculant, să fie cu deosebită considerație, cu ocazia fixării orei pentru încheierea căsătoriei, ca părțile să se poată cununa bisericește încă în aceeași zi.

Despre încheierea căsătoriei civile matriculantul liberează părților un certificat (§. 75.), pe care mirii îl prezintă preotului cununător. *In lipsa acestui certificat preotul n'are voie să facă cununia religioasă, ori cât de autentic s'ar fi convins, că cununia civilă a avut loc.*

(Va urmă.)

O reformă a învățământului religiunii.

E vorba de alianța protestantă a bărbaților de școală, din Germania, constituită în anul trecut, în scopul reformei învățământului religios. Reforma va fi radicală. Și fiindcă alianța nu urmărește o precizare dogmatică, ci o reformă a planului de învățământ și a metodei de propunere, evident dară o reformă esclusiv pedagogică: pe noi are să ne impoarte.

Ca toate ideile mari sociale, așa și principiile pedagogice, în Apus s'au zămislit. Oamenii tardivi și înapoiți în multe privințe, sub forța împrejurărilor și a glasului timpului, noi, în calea unui curent de reformă salutară nu ne-am putea opune, ci-l vom primi cu bucurie. Socotesc deci, că lucrările de reformă ale numitei alianțe, merită să le cunoaștem, mai ales, că ne va fi de folos să tragem învățăminte, din punctul nostru de vedere.

După constituirea din anul trecut. comitetul ales al alianței, a elaborat programul de lucru pentru adunarea generală, tinută în Dresda, în primăvara an. c. Programul eră un repertoriu din 14 teze, cari preci-

zate și votate vor servi de bază la reforma învățământului și vor fi ridicate la valoare de principii.

De după natura cuprinsului lor, tezele acestea sunt clasificate în 5 grupe și au fost comunicate tuturor membrilor spre studiere, ca fiecare, în cunoștință de cauză, să poată lua parte la dezbateri. Sunt unele teze, asupra cărora s'a încins discuție lungă și animată precum e: dreptul de supraveghiere asupra școlii (înțelege: inv. religiunii); iar altele, de mare importanță, nefiind pe deplin studiate, s'au relegat proximei adunări, ținându-se în Frankfurt, precum sunt: ordinarea materiei de după cercurile concentrice; împărțirea în învățământ biblic și sistematic catihetic; îngreuierea materiei de învățământ, anume: a-se memoriză numai sentințe și strofe, cari, după formă și cuprins, sunt documente clasice de evlavie creștinească; tratarea materiei necorespunzător firei copilărești; orele de religiune în clasele inferioare; domnia catihazelor artificiale în învățământ.

Definitiv s'au precizat următoarele teze, declarate de principii:

1. *Învățământul religios e o parte esențială a învățământului, deosebit și ca atare o pregătire independentă a școlii.*

2. *Planul și metoda învățământului, nu sunt din punct de vedere dogmatic, ci pedagogic a-se preciză.*

3. *Supraveghierea bisericii asupra învățământului religiunii e a-se înlătură. La promovarea inv. relig. o liberă conlucrare a organelor școlare cu cele bisericești, precum și cu toți factorii, ce pot fi luați în considerare, e de dorit; totuși orice silă legitimă să se înlătore.*

Dintre cele următoare, punctele 7, 8 și 9 ne pot interesa.

Punctul 7 hotărăște: alegerea materiei pentru clasele inferioare, pentru primii 4 ani, să fie posibil, liberă și legată de interesele și cercul de viață a copilului, iar nu a urmă mersul istoriei. Narațiuni biblice și tipuri istorice sunt a-se împărțâși ca exemple singuratic. Materie din literatură, artă și istorie precum și din viața copilului, se întrebuintează bogat.

Punctul 8 dispune: din anul al 5-lea intră învățământul esențial istoric, al cărui punct central are să fie Isus. Ca conducător la acestă e timpul înainte de Hrs, cu deosebire accentuând profețiile, iar după dânsul tratarea istoriei Apostolilor și a bisericii. Pe lângă aceea, materia va fi ordonată în felurite moduri. Precum învățământul din viața lui Isus trebuie folosit așa fel, ca ființa creștinismului să fie pusă în evidență clară, și deosebit și în raport cu viața din prezente și contemplarea lumii de azi, așa trebuie, ca învățământul istoriei bisericești să stea în serviciul minții, conducând pe elev în creștinismul prezent.

De deosebită importanță e dispoziția punctului 9. *Acesta sună: Un învățământ religios sistematic și dogmatic, pe baza Catehismului, nu are loc. Catehismul lui Luther e a-se valoră între marginile istoriei, ca dovadă clasică de evlavie și învățatură evanghelică.*

Punctul 10 se referă la institutele mai înalte de învățământ, iar punctul 11 la școlile de repetiție. Precizarea acestuia încă s'a amânat pentru adunarea viitoare, necesitând o studiere mai profundă.

Punctele ultime din program se referă la seminariile pedagogice, de puțină importanță pentru noi.

După ce am premis hotărârile aduse în mod definitiv, de alianță, să cercetăm, cari pot avea înțirintă și asupra învățământului nostru religios.

Precum am văzut, punctul 3 deneagă bisericii dreptul de a inspecționa sau supraveghia școala. Pretenziunea și-o sprijinesc pe motive ca acestea: pro-

testantismul nu recunoaște bisericii autoritate divină, nici tutelă spirituală, nici preoțime instituită de Dumnezeu, nici supremație în stat, nici stăpânire peste toată cultura. „*Fiecare e preot sieși*“. Dacă aceasta e adevărat, atunci învățătorul poate predă religia fără controlul bisericii. Așa a raționat dieta din Schwarzburg, care respinse o pretenziune, ca aceasta, a păstorilor bisericii. La noi înse domnesc alte referințe.

Preotul nostru e organ al bisericii instituit din ordin divin cu menirea, ca să învețe. În tainele credinței, el are pregătirile cele mai temeinice, iar interesul bisericii noastre cere, ca el să-și crească credincioșii. Prin urmare, acum și în viitor, predarea învățământului religiunii și supraveghierea asupra acestuia e un drept al preotului, ce nu i-se poate denega, sub nici un raport al referințelor sociale și de stat.

Punctele 7 și 8 relativ la alegerea materiei, se pot valoră și în învățământul nostru, dar materia din viața și obiectele profane, rar se pot utiliza, afară de cazul, când și învățătorul ar urmări același scop în disciplinele sale.

În întreaga reforma, dispoziția punctului 9 pe noi ne impoartă deosebit. Se zice, că învățământul sistematic dogmatic, pe baza catehismului nu are loc. (Se înțelege în școala populară). Constat, că Catehismul lui Luther, față de al bis. noastre e foarte greu de predat. De aceea, predarea lui în școala populară, chiar după treptele formale uzitate, mie mi-se pare o absurditate. Dar timpul, care coace toate și experiența ce nu fac? Se cumițesc oamenii. De aci înainte, protestanții vor propune dogmele în cadrele materiei biblice. Aceasta s'a stabilit deja, deși chestia aceasta se face obiect de discuție și în proxima adunare.

La rândul nostru susțin, că noi n'am putea abandonă inv. sistematic dogmatic, adevăc Catehismul. Dogmele bis. noastre sunt sistematizate în Catehismul nostru tradițional, care e tocmai o înfruntare a bisericii protestante, și e mai ușor de predat. Afară de dogmele trinității apoi noi mai avem sfintele taine (protestanții au numai 2) și avem un cult divin, cari reclamă explicare. Și chiar pentru faptul, că câte curente religioase ne lovesc, cari mult puțin își redăc existența la sorgintea lor, protestantismul, toate iau în zeflema credința, cultul și disciplina bisericească, în care ne deosebim de ei: Catehismul nostru va formă coroana învățământului religios.

Cu toate aceste constatări, trebuie se observ, că deși până de prezinte s'a preconizat principiul pedagogic, că învățământul dogmatic, adevăc Catehismul încoronează opera învățământului religios, propunându-se în ultimii ani: la noi, în loc să progresăm, planul din vigoare, ne silește să săvârșim o greșală neiertată, în contra legilor pedagogice. Ne silește anume, să predăm Catehismul, chiar partea dogmatică, în clasa a IV-a, pentru care mare materie băieții nu sunt maturi și nici pregătiți de ajuns din materia istorică. Și o dispune planul nostru aceasta, ca clasele: IV și V, cari învață deodată și Istorie și Catehism, să fie prea însărcinate, iar ajungând în clasa VI, pe lângă învățarea istoriei bisericii naționale, să poată odihni. Deci, dacă nu în alte privințe, cel puțin asupra acestui punct, va trebui să revină autoritatea noastră, ca să delature o însărcinare fără rost, și să restabilească domnia unui principiu pedagogic.

Continuarea desbaterii în adunarea viitoare, asupra restului punctelor din programul numitei alianțe, ne interesează. Dintre chestiile, ce asteaptă soluțiune, unele s'au discutat sporadic și la noi. O soluțiune

dată de un corp de competență absolută ne va fi însă binevenită, pentru orientare în viitor. Și mai observ, că principiile stabilite de alianță vor avea, pentru Germania, putere obligatoare, exoperând pe partea sa sprijinul statului și a tuturor societăților pedagogice d'acolo.

Dar, la timpul său, vom mai reveni.

Nicolae Crișmariu.

Prospect.

Internatul cel nou din Brașov

pentru elevii școalelor românești (gimnaziu, reale, comerciale) din Brașov se deschide în 1 septembrie v. a. c.

Clădirea e impozantă, aproape de școală și are:

- a) sale spațioase și luminoase de dormit (cu paturi de fier, cu somieră și saltea).
- b) sale luminoase de studiu, cu mobilier nou.
- c) sale separate de mâncare (sofragerii).
- d) coridoare spațioase, închise, luminoase.
- e) conduct de apă (din învoare de munte).
- f) local propriu de baie cu dușuri.
- g) încălzire centrală (calorifer).
- h) infirmerie (spital) în grădină.
- i) grădină mare cu pomi.
- l) cât mai curând: lumină electrică.

Elevii internatului vor primi:

- a) hrană bună, variată și igienică.
- b) sprijin la prepararea lecțiilor.
- c) baie.
- d) tratament medical.
- e) supraveghere, lăsându-li-se însă peste zi libertatea cuvenită.

Internatul e proprietatea școalelor și bucătăria se va conduce în regie proprie.

Taxa de 1 elev e 700 cor. pe an și se plătește în 4 rate anticipative, eventual și lunar.

Condițiunile de primire. Cererea de primire se va da până în 15 iulie v. și va fi însoțită de următoarele acte:

1. ultimul testimoniu școlar.
2. act de naștere.
3. act de revaccinare (numai pt. elevii claselor I—IV. gimn. și reale)

4. atestat medical, că elevul e sănătos

5. declarațiune legală, că părinții se supun (normelor cuprinse în regulamentul internatului și admit în caz de proces competența judecătorei din Brașov.

Fiecare elev va aduce cu sine:

- 6 cămăși de zi
- 4 cămăși de noapte
- pantaloni de baie
- 6 ismene
- 12 batiste
- 12 părechi de ciorapi
- 6 ștergare
- 3 cearceafuri de pat
- 1 plapomă cu nasturi
- 3 cearceafuri de plapomă cu găuri pentru nasturi.
- 1 pernă de cap
- 3 fețe de pernă

perie de cap, de dinți, de haine, peptene des și rar, săpun

2 părechi de ghete

4 șervete de masă

chipiul și uniforma obligată la școalele noastre din Brașov.

Toate aceste lucruri trebuie consemnate într'un inventar scris în 2 exemplare.

Părinții vor însemna cu arnieu roșu *rufele și hainele*, cosând pe ele numărul, ce se va da din internat deodată cu răspunsul de primire. Rufe defectuoase (sdrențuite) nu se primesc.

Pentru asigurarea locului în internat se cere plățirea momentană a taxei pe una sau mai multe luni. Orice epistole precum și banii se vor trimite *la adresa: Ioan Petrovici*, profesor la gimnaziul g-or. român din Brassó (Brașov), care va da toate informațiile și deslușirile necesare.

Ca să nu fie nimenea expus de a fi refuzat în timpul ultim, e bine ca cererea de primire, sau cel puțin de prenotare, să se trimită cât mai curând!

*Direcțiunea internatului
(Str. Prundului — Porond u Nr 39).*

Consfătuirea ziaristilor români din Ungaria,

ținută luni în 27 maiu a. c. la Brașov, la care au participat parte prin reprezentanți, parte prin aderări în scris ziarele: „Gazeta Transilvaniei“, „Românul“, „Drapelul“, „Telegraful Român“, „Foaia Poporului“, „Poporul Român“, „Unirea“ și „Revista Economică“, luând în dezbateră chestiunile fixate prin convocatorii acestei consfătuiri, a luat următoarele hotărâri:

I. Presa și în special ziaristii noștri să stărue din toate puterile și prin toate mijloacele ce se vor afla de potrivite în scopul augmentării „fundațiunii pentru ajutorarea ziaristilor români din Ungaria“ în acest înțeles:

a) vor iniția și vor sprijini producțiunile, petrecerile, conferințelor publice etc., ce se vor aranja, fie prin ziaristi, fie prin alți prietini ai cauzei lor, cu scopul augmentării numitei fundațiuni,

b) vor aranja în tot anul — la un timp potrivit — un bal al ziaristilor, al cărui venit deasemenea să rămână în favorul fundațiunii pentru ajutorarea ziaristilor români din Ungaria și

c) vor stărui în cercul activității și competenței lor, ca din prilejul publicării anunțurilor de logodne, cununii, mulțumite publice ori alte de felul acesta, să se facă donațiuni potrivite — din partea celor interesați — în favorul fundațiunii.

II. Epitropia fundațiunii să fie rugată, ca în numele ziaristilor noștri și cu considerare la însemnătatea cauzei ziaristice române din Ungaria să intervină la fruntașii și mecenășii neamului nostru se contribue la augmentarea fondului ziaristilor; tot asemenea să intervină la d-na văd. A. Mureșianu, precum și la urmașii legali ai ziarului „Tribuna“ să dea pentru augmentarea fundațiunii sumele ce aceștia le-au fost adunat cu scopul creerii unui fond pe sama ziaristilor români.

III. Paralel cu augmentarea fundațiunii, epitropia să fie rugată să studieze și să caute modalitățile potrivite, prin care ziaristilor noștri — în parte cu concursul lor propriu, respective al editorilor, să li-se contracteze și asigurări potrivite împrejurărilor lor sociale și familiare.

IV. Decisiunile acestei conferințe se vor comunica Epitropiei fundamentale, cum și tuturor ziarelor române din Ungaria.

Victor Branisce,
notar al consfătuirii.

Nr. F. G. 373—1912.

Pentru conferirea de stipendii din „Fundațiunea Gozsdu“ pe anul școlar 1912/13 la școalele medii, facultăți, universități și școalele de cadeți la armata comună și honvezi — se publică următorul concurs.

1. Concurentul să documenteze cu documente originale sau autenticate de notar public:

a) că este fiu de cetățean ungar și aparține bisericii ortodoxe orientale române, și care scop se recere extrasul din matricula botezaților, provăzut cu clauzula parohului competent, că și de prezent aparține bisericii gr. or. române.

b) că studiază cu succes bun la vre-un institut public din patrie, spre care scop studenții dela școalele medii să prezinte atestatul despre anul școlar 1911/12 iar cei dela facultăți și universități indicele despre toate semestrele ascultate până acum.

c) că averea proprie, și a părinților nu e de ajuns să acopere toate trebuințele pentru creșterea concurentului, spre care scop să producă atestat dela dirigătorii politică competentă. Atestatul să cuprindă date pozitive despre această avere și să fie subscris și de preotul locului, iar dacă nu ar fi acolo preot ori este înrudit cu concurentul, trebuie să fie subscris din partea protopopului concurent.

2. Dacă concurentul a întrerupt studiile să producă atestat oficios despre ocupațiunea și despre purtarea sa morală pe acest timp.

3. Concurentul să arete în petițiune specialitatea la care și locul unde voește a continua studiile și dacă folosește și alt stipendiu

4. Celce voește să studieze în străinătate se arete necesitatea de a continua studiile în străinătate ca să se poată exoperă concesiunea ministerială.

5. Petițiunea instruată cu documentele susamintite este a se adresa reprezentanții fundațiunii lui Gozsdu Budapest VII, Holló u. 8 până la 23 iulie '15 august) a. c.

6. Toți stipendiștii actuali, să provoacă, ca până la 2/15 iulie a. c. să arete rezultatul studiilor din anul școlar 1911/12 căci altcum să va sistă stipendiul, respective ajutorul avut.

7. Petițiile defectuos instruate sau sosite după termen nu vor fi considerate.

8. Concurentul să indice în petițiune locul și poșta ultimă, unde este a i-se trimite rezoluțiunea reprezentanței.

Din ședința comitetului fundațiunii lui Gozsdu, ținută în iunie 1912.

Comitetul.

CRONICA.

Intregirea lefurilor învățătorilor cari nu aparțin statului Foaia oficială publică ordinațiunea ministrului de culte și instrucție, prin care lefurile învățătorilor angajați la școalele populare civile superioare comunale și confesionale se întregesc din visteria statului la sumele, pe cari le primesc învățătorii dela stat. Ordinațiunea însăși în mod amănunțit modalitățile de întregire și stabilește, că plata învățătorilor auxiliari, dacă au servit mai puțin de patru ani, se urcă la 1400 cor, iar la un serviciu de peste 4 ani, la 1800 cor., la un serviciu de peste 14 ani la 2000 cor., iar la un serviciu de peste 20 ani la 2200 cor. Lefurile învățătorilor și învățătoarelor definitive se întregesc la lefurile și adausurile, pe cari le beneficiază învățătorii de stat. Ajutorul de stat se va da începând cu 1 iulie 1912.

Coranul în românește. Sfânta carte a mohamedanilor, Coranul a apărut în traducere românească, făcută de d-l Dr. S. O. Isopescu, docent în facultatea teologică a universității din Cernăuți. Lipsa acestei lucrări voluminoase, făcută după originalul arabic, a

fost de mult simțită și datorim mulțămîntă d-lui Isopescu, care cu opera aceasta a îmbogățit literatura bisericească. Cartea se vinde cu prețul de 10 cor. la toate librăriile din Cernăuți.

Congresul euharistic internațional. Congresul organizator din Viena a stabilit programa congresului euharistic și a trimis-o tuturor statelor. Conform acestei programe se vor ține patru ședințe festive în 11—14 septembrie 1912. Intre obiectele dela ordinea zilei se află: Consiliul ecumenic dela Trient (1545-1563), euharistia în istoria Habsburgilor, hrana spirituală și corporală a muncitorului, despre euharistia și viitorul bisericii ș. a.

Concurse.

Conform ordinului Venerabilului Consistor de dot 26 mai (6 iunie) 1912 Nr. 3265/912, se descrie concurs pentru deplinirea parohiei de clasa I. din **Sănnicolaul mic**, cu filiiile aparținătoare: **Chișfaluda**, **Aradul-nou**, **Zsigmondháza** (Hada), **Pusta mică**, **viile Aradului nou** și **Serdin** (Szépfalú) devenită vacantă prin strămutarea parohului Petru Marșieu la Socodor cu termen de recurgere de **30 zile** dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala“.

Beneficiul incopciat cu parohia este:

1. Una sesiune parohială în estenziunea cuprinsă în foaia catastrului.

2. Un intravilan parohial cu două grădini estravilane.

3. Birul și stolele legale.

4. Intregirea dela stat precum s'a stabilit.

De locuință se va îngriji însuși preotul ales, carele va suportă și toate dările publice după întreg venitul beneficiale, va implini toate funcțiunile în parohie și va catehiză la școala confesională din loc, fără alta remunerațiune specială.

Dela reflectanți se pretinde cvalificațiune de clasa primă, cu 8 clase și maturitate. Recursele ajustate cu documentele prescrie și adresate comitetului parohial gr.-or. român din Sănnicolaul mic sunt a se trimite la Prea On. oficiu protopopesc din Lipova (Lippa). Concurenții vor avea să se prezinte pe lângă stricta observare a §-lui 33 din Regulamentul pentru parohii, în sfta biserică din loc spre a-și arăta desteritatea omiletică și rituală.

Dat din ședința comitetului parohial ținută în Sănnicolaul mic la 10/23 iunie 1912.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu ppbiterul tractual *Fabriciu Manuilă*.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea postului de capelan temporal cu drept de succesiune pe lângă veteranul paroh Ioan Vaida din comuna bisericească **Husasău** — Bihar Hoszuaszó — protopresbiteratul Tinca comitatul Bihar, cu termen de alegere pe ziua de **5/18 august** 1912 pe lângă următoarea dotațiune: jumătate din toate venitele parohiale cari constau din una sesie de pământ, bir dela toată casa câte 30 litre cucuruz sfărmat care însă prin credincioșii săraci se poate rescumpără cu 2 cor. și stolele uzuate; capelanul va plăti dările publice pentru pământul ce'l va folosi și va avea să se îngrijească de cvartir căci casă parohială nu există. Cât timp va trăi veteranul paroh Ioan Vaida alegând capelan nu va putea reflectă la întregirea dotațiunei preoțești și acea va fi a lui Ioan Vaida și în cazul când eventual acea s'ar ridică prin o lege nouă.

Capelanul va fi dator se îndeplinească toate funcțiunile aparținătoare acestei parohii, și va fi îndatorat a prevedea catehizarea în școlile din comună fără a putea pretinde dela parohie plată.

Parohia este de clasa primă.

Recursele ajustate cu documentele necesare și adresate comitetului parohial din Husasău se vor subșterne subscrisului protopresbiter până în 24 iulie (6 august) a. c., având recurenții a se prezentă în cutareva duminică ori sârbătoare în sfta biserică de aici spre a-și arăta desteritatea în oratorie și cele rituale.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Nicolae Rocsin* protopresbiter.

—□—

1—3

Prin concluzul consistorial Nr. 458/43 bis, 1912 anulându-se alegerea de capelan din **Ianoșda** (Jánosd) protopresbiteratul Tinca, comitatul Bihar prin aceasta se publică concurs nou pentru îndeplinirea postului de capelan temporal cu drept de succesiune pe lângă veteranul paroh din acea parohie care este decretată **de clasa primă** cu termen de alegere pe **6/19 august** 1912 pe lângă următoarea dotațiune: jumătate din toate venitele parohiale cari constau din una sesiune pământ, bir parohial dela 290 case câte una măsură parte grâu parte cucuruz și stolele îndatinat.

Se notifică că alesul capelan va avea să plătească dările publice pentru pământul cât va folosi iar cât timp va trăi parohul Ioan Costa va avea să se îngrijească de cvartir.

Alesul capelan va avea să îndeplinească toate funcțiunile aparținătoare acestei parohii și va fi îndatorat să catehizeze în școlile din comună fără a putea pretinde plată dela comuna bisericească.

Recursele ajustate cu documentele necesare și adresate comitetului parohial din Ianoșda se vor subșterne subscrisului protopresbiter până în 24 iulie (6 august) a. c. având recurenții a se prezentă în cutare duminică ori sârbătoare în sfta biserică din loc spre a-și arăta desteritatea în oratorie și cele rituale.

Nicolae Rocsin protopresbiter.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea postului de învățătoare la una dintre școlile de fete populare elementare conf. gr. or. române din **Pecica rom.** (Ópécska) protopopiatul Aradului, se descrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Emolumentele împreună cu acest post sunt:

1. Salar fundamental 1000 cor.

2. Cvincvenalele legali.

3. Relut de cvartir 120 cor.

4. Pentru combustibilul necesar la încălzirea salei de învățământ și pentru curățitul ei 110 cor. Aleasa va fi îndatorată a instrua la școala de fete, ce o va designa autoritatea școlară, va avea să instrueze școlărițele sale și în lucrul de mână și în cântări bis., iar în dumineci și sârbători va avea să le conducă dela școală la sf. biserică și acolo să susțină ordinea între ele.

Dela reflectante se recere, ca afară de cvalificațiunea învățătoarească să aibă și 4 clase civile.

Petițiunile astfel ajustate și adresate comitetului parohial din Pecica rom. (Ópécska) sunt a se trimite Prea Onoratului Domn Vasilie Beleş protopop în Arad (Révay ú. 13).

Recurentelesunt poftite a se prezentă în termenul concursual în vre-o duminică ori sârbătoare în sf. biserică spre a fi cunoscute și fi persoană din partea alegătorilor

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Vasilie Beleş* protopop, insp. școl.

—□—

1—3

Pe bază rezoluțiilor Ven. Cons. Nr. 1876, 1879/912, se escrie concurs pentru îndeplinirea parohiilor de cl. a III din **Iarcoș** și **Minead**, cu termen de **30 de zile** dela prima publicare, pe lângă următoarele venite și condițiuni:

I. În **Iarcoș** a) $\frac{1}{2}$ sesiune parohială, parte arător parte fânaț b) drept de pășunat pentru 8 capete de vite pe lângă taxa convenită până ce s'a resplăti pășunea c) birul legal d) stolele legale e) eventuala întregire legală dela stat f) de locuință se va îngriji preotul ales.

II. În **Minead** a) uzufructul unui intravilan gol, b) cam 4 jugh. pământ estravilan (sesie) c) birul și stolele legale, d) eventuala întregire legală dela stat.

Dela recurenți se recere se aibă cvalificațiunea prescrisă pentru parohia respectivă la care va competă.

Alesul la ori care din acestea parohii va avea să supoarte dările publice după sesia și intravilanul beneficiind, observându-se totodată, că aleșii vor avea să catehizeze în școalele confesionale ort. din loc fără alta remunerațiune dela parohie ori dieceză.

Doritorii îndreptățiți de a ocupa vreuna din aceste parohii se avizează ca petițiile lor ajustate regulamentar și adresate comitetului parohial respectiv, să le înainteze P. O. Oficiu protopresbiterial în Buteni (Körösbökény) având dâșii cu stricta observare a §-ului 33 din regulamentul pentru parohii, a-se prezentă în vre-o duminică ori sârbătoare în sânta biserică cutare, spre a-și arată desteritatea oratorică și rituală.

Comitetele concernente parohiale.

Cu consenzul și în conțelegere cu: *Iuliu Bodea* adm. protopopesc.

—□—

1—3 gr.

Pentru îndeplinirea parohiei de cl. III-a **Cetea-Valeamare**, protopresbiteratul Peștesului se publică concurs, cu termen de alegere pe ziua de **20 iulie 2 august 1912**.

Emolumente: Din Cetea: Locuință cu două odăi bucătărie și supraedificatele necesare, cu grădină de legumi, 7 jugh. de pământ arător cu pomăt. Lemne după trebuință. Stolele uzuat. Din fondul de pomenire $\frac{1}{2}$ din procentele fondului. Pășunat după trebuință. Întregirea dotațiunei dela stat, după cvalificația recurentului. Din Valeamare, 2 jugh. de pământ arător; pășunat după trebuință. În amândouă comunele dreptul la $\frac{1}{2}$ zi de lucru, eventual întreagă ziua dacă lucrătorii se vor provedea cu vipt din partea preotului. Din Valeamare, apoi 76 cor. din banii de fân; 60 vici cucuruz cu cioci; 7% din 10% a banilor de fundații din pomeniri, 20 cor: separat din banii fundațiilor, pentru teritorul, ce-l ocupă sala de învățământ și stolele uzuat. Lemne din pădurea parohială, după trebuință.

Doritorii de-a ocupa această parohie se avizează, că cererile de concurs, ajustate după lege și adresate comitetului parohial din Cetea și Valeamare, să le înainteze P. O. Oficiu ppsc din M. Telegd sub durata concursului, iar concurenții, cu stricta observare a §-lui 33 din Regulamentul pentru parohii, până cu 8 zile înainte de alegere, vor avea să se prezinte în sfânta biserică din Cetea și Valeamare, spre a-și arată desteritatea în cântare, tipic și oratorie.

Dimitrie Mihance
preș. com. par.

Ștefan Marușca
not com. par.

În conțelegere cu: *Alexandru Munteanu* ppresbiter.

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea parohiei vacante din **Pirnești** (Pernyefalva), pe baza autorizării Ven. Cons. de sub Nr. 2741/1912, prin aceasta se escrie concurs cu termen de recurgere de **30 zile** dela prima publicare în organul oficios diecezan.

Parohia este de cl. III-a.

Beneficiul parohului va fi:

1. Întregirea dela stat.
2. Două intravilane.
3. 1 sesie parohială (22 jugh. la deal, 2 jugh. — parcelate în patru bucăți — la țarină)
4. Birul și stolele legale.

Alesul va suportă toate dările publice după beneficiul său. Tot dâșul se va îngriji și de cvartir.

Cei ce doresc a ocupa acest post se avizează, ca recursele lor, ajustate cu documentele prescrise și adresate comitetului parohial din Pirnești (Pernyefalva, ppiatul Radnei), să le susțearnă în termenul concursual oficiului ppopesc în Mariaradna, iar dâșii să se prezinte — cu observarea §-lui 33 din Regulamentul pentru parohii — în biserică din parohia noastră pentru a-și arată desteritatea în cele rituale și a ni-se face cunoscut.

Pirnești, la 22 april (5 maiu) 1912.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Procopiu Givulescu* protopresbiter.

—□—

2—3

Pe baza înaltului ordin consistorial de sub Nr. 886/912 prin aceasta se escrie concurs cu termen de **30 de zile** dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala“ pentru îndeplinirea ambelor parohii vacante din Kurtakér (Curtacher).

Emolumentele atât la parohia I devenită vacantă prin strămutarea parohului Valer Felnečan cât și la a II resistemizată prin concluzul Ven. Sinod Eparhial cu Nr. 53/1908 sunt următoarele:

1. Câte una sesiune parohială în estensiunea ei de astăzi împreună cu dreptul de pășune.
2. Câte un intravilan parohial.
3. Stolele legale și eventuala întregire dela stat.

Reflectanții au se espună în suplicele lor, la care dintre aceste două parohii reflectează.

Aleșii vor fi obligați a plăti regulat toate dările publice după pământul beneficiat

Fiind parohiile clasificate de clasa I (primă), dela reflectanți se pretinde cvalificațiunea prescrisă pentru asemenea parohii, precum și a se prezentă pe lângă stricta observare a § 33 din reg. pentru parohii în cutare duminică ori sârbătoare în sfta biserică din Curtacher spre a-și arată desteritatea în cele rituale și oratorie, iar recursele ajustate regulamentar și adresate comitetului parohial din Curtacher a le înaintă P. On. Oficiu Protopopesc rom. ort. din Világos (Șiria).

Kurtakér (Curtacher) din ședința estraordinară a comitetului parohial ținută la 3/16 iunie 1912.

Atanasie Halmăgian
preș. com. par.

Adrian Ungurean
not. com. par.

În conțelegere cu: *Mihail Lucuța* protopop rom. ort.

—□—

2—3

Pe baza încuviințării Ven. Consistor din Oradea-mare de sub Nr. 977 a. c. pentru îndeplinirea parohiei **Tönköd** (Groși) cu filia **Barnafalva** (Bârzești) de a III clasă, se publică concurs cu termen de alegere la **30 de zile** dela prima publicare.

Beneficiul constă din: birul dela 200 Nr-e de căși câte o jumătate măsură cucuruz, stolele îndatinat și întregirea dotațiunii dela stat; de locuință se va îngriji alegândul preot.

Reflecții recursele lor adresate comitetului parohial din Groși, au a le înainta la subscrisul protopop în Feketegyörös, având cu observarea §. 33 din regulam. pentru parohii a se prezenta la sf. biserică de acolo pentru a cânta ori celebră și predică.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Petru Serbu* protopop.

—□—

2—3 gr.

Pentru îndeplinirea stațiunii învățătoresci dela școala confesională gr.-or. română din comuna **Petriș** (Marospetres) ppresbiteratul M. Radna, prin aceasta se escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în foaia oficioasă „Biserica și Școala“.

Emolumentele sunt: a) în bani gata 790 cor. în care sumă se cuprinde și prețul lemnelor pentru încălzirea salei de învățământ și cvartirul învățătoresc. b) dela înmormântări unde va fi poftit cu liturgia 3 coroane, fără liturgie 2 cor. c) locuință cu 2 încăperi, cuină cameră victuală, staul pentru vite și grădină pentru legumi. d) pentru scripturistică 10 cor. e) pentru conferința învățătorescă 20 coroane. Cererea pentru întregirea salariului s'a înaintat la vremea sa înaltului guvern.

Dela recurenții se cer următoarele documente:

1. Estras de botez. 2. Testimoniu de ecalificațiune. 3. Atestat despre serviciul neîntrerupt de mai înainte. 4. Declarațiune de când își formează pretenziune la cvincvenal. Alesul va avea să-și ocupe postul îndată ce va fi întărit din partea Ven. Consistor.

Se notifică, că contribuțiunea după grădina și beneficiul învățătoresc are a le solvi uzufructuariul; iar despre încălzirea salei de învățământ și lemnele trebuincioase se va îngriji comuna bisericăscă, precum și despre văruirea salei de învățământ și a edificiului pe din afară, iar de locuința învățătorului se va îngriji respectivul.

Alegândul învățător va avea să instrueze elevii în cântările rituale, a providea strana în biserică a conduce socoțile culturale fără altă remunerațiune. Recurenții cari vor dovedi capabilitatea de a conduce corul vor fi preferiți.

Recurenții au să susțearnă la Prea On Oficiu ppbiteral în M. Radna recursurile lor, iar în timpul legal a se prezenta în sfta biserică din loc spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Din ședința comitetului parohial ținută la 15/28 aprilie 1912.

Iosif Cimponeriu
președinte.

Partenie Mirza
notar.

În conțelegere cu: *Procopiu Givulescu* protopresbiter
director de școale.

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea parohiei de **cl. III. Dumbrava** cu filia **Rostoci** (protoprezbiteratul Halmagiului) devenită vacantă prin strămutarea fostului paroh în alt protopopiat, amăsurat ordinului Ven. Consistor diec. Nr. 7286/1911, prin aceste se escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Birul parohial legal dela 132 numere de casă.
2. Stolele legale uzitate în parohie.
3. Întregirea dotației cu ajutor dela stat.
4. Nefiind casă parohială alesul va avea să se îngrijească de locuință pe spesele sale proprii.

Alesul este îndatorat se catehizeze la școala din Dumbrava fără altă remunerație, și va solvi toate dările după beneficiile sale profești.

Reflecții sunt poftiți a-și susțearnă recursele instruate conform regulamentului pentru parohii și adresate comitetului paroh. din Dumbrava-Rostoci în termenul concursual pe calea oficiului protoprezbit. din Halmagiu (Nagyhalmagy).

Se poștește ca reflecții sub durata concursului să se prezenteze în vre-o duminică ori sărbătoare în bisericile din parohie spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic eventual în serviciul dumnezeesc și predică.

Comitetul parohial din Dumbrava-Rostoci.

În conțelegere cu mine: *Cornel Lazar* protoprezbiter.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea definitivă a postului învățătoresc-cantoral dela școala elem. gr.-or. rom. din **Valeamare** (Zarandpatak) se escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în foaia oficioasă „Biserica și Școala“.

Emolumentele sunt:

1. Bani gata din cassa cult. 400 cor.
2. 12 Hl. bucate: jumătate grâu $\frac{1}{2}$ cucuruz prețuite în 138 cor.
3. $7\frac{1}{2}$ jug. pământ învăț. cu un venit anual de 42 coroane.
4. Lemne focali pentru învățător 20 metri prețuite în 100 cor. aduse gata la fața locului și pentru încălzitul salei de învățământ separat cât vor fi de lipsă.
5. Întregirea salariului fund. și cvincvenalele rezerate conform art. XXVII 1907 din sperativul ajutor de stat care s'a cerut la timp, dar din lipsa de învățător definitiv nu s'a putut obține încă.

6. Pentru scripturistică 15 cor.

7. Pentru spesele conferințelor învățătoresci și adunarea generală 16 cor.

8. Pentru curatoratul școalei 20 cor.

9. Cvartir liber cu 2 chilii cuină și supraedificate precum și grădină de legume, se observează că cvartirul învăț. e separat de sala de învățământ ce s'a edificat acum și e corespunzătoare întru toate legii.

Alesul învățător-cantor e îndatorat să provadă cantoratul în și afară de biserică fără alta remunerație și se catehizeze elevii regulat având a-i conduce și la biserică. Dările după pământul și venitele învățătoresci va avea să le supoarte alesul.

Reflecții sunt poftiți să-și susțearnă recursele lor ajustate conf. §-ului 60 din „Regulam p. învăț.“ și adresate comitetului paroh. din Valeamare, pe calea oficiului protoprezb. din Halmagiu (Nagyhalmagy) și să se prezenteze în vre-o duminică ori sărbătoare în biserică din Valeamare spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic făcându-se astfel cunoscut poporului.

Din ședința comitetului parohial din Valeamare dela 19 iunie (2 iulie) 1912.

Ioan Sărac

paroh preș. com. par.

Mihai Oancea

not. com. par.

În conțelegere cu mine: *Cornel Lazar* protoprezbiter
înspector școlar.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea vacantei stațiuni învățătoresci din **Luncă** (Biharlonka) se publică concurs cu termen de alegere de **30 zile** dela prima publicare în organul „Biserica și Școala“.

Emolumentele încopciate cu acest post sunt:

1. Bani gata dela comuna bisericăscă 600 cor.
2. Întregirea dela stat 400 cor.
3. Stolele îndatinate dela funcțiile la cari va fi poftit.

Învățătorul ales e obligat a provedea strana fără alta remunerațiune.

Recursele cu documentele de lipsă sunt a se trimite oficiului protopopesc din Vașcău (Vaskóh), iar recurenții să se prezinte în vre-o duminică sau sărbătoare la biserica din Luncă spre a se face cunoscut poporului.

Din ședința comitetului parohial din Luncă ținută la 5/18 martie 1912.

Comitetul parohial.

Cu consenzul meu: *Adrian P. Deseanu* protopresbiter.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea postului de învățătoare la școala confes. gr.-or. rom. din **Răchita**, tractul Belințului, se escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. În bani gata 730 cor.;
2. dela 150 nri câte 12¹/₂ kgr. cucuruz în boambe; peste tot 1875 kgr., prețuit în 225 cor. 30 fil.;
3. un jugăr de pământ arător, prețuit în 45 cor, după care aleasa are a solvi dările;
4. pentru conferință, dacă participă, 20 cor.;
5. pentru scripturistică 10 coroane;
6. locuință în natură, cu supraedificate și intravilan lângă ea.

De încălzirea salei de învățământ se va îngriji comuna bisericească.

Aleasa e datoare se instrueze școlarii și școlărițele din cl. I și a II-a în cântări; pe toate școlărițele să le învețe lucrul de mână; ear în dumineci și în sărbători, să le conducă la s. biserică și să susțină ordinea între ele.

Petițiile concursuale, ajustate în regulă, sunt a se trimite comitetului parohial din Răchita (Reketyő, u. p. Igazfalva — Rakitta, Krassó-Szörény-megye), pe calea oficiului protopopesc din Belinț (Belenceze, Temes-megye).

Reflectantele sunt poftite a se prezenta în termenul concursual, într'o duminică sau într'o sărbătoare în s. biserică, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Concurențele, cari sunt mai de mult în funcție, au să producă și atestat de serviciu și conduită, dela protopopul concernent.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Gherasim Sêrb* protoprezbiter.

—□—

3—3

În conformitate cu rezoluțiunea Ven Consistor gr. or. rom. din Arad de sub Nr. 2473/912, cu aceasta se escrie de nou concurs pe stațiunea învățătoarească vacantă din **Buzad** protopresb. Lipovei, cu termen de **30 zile** dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala“ pe lângă următoarele emolumente:

1. În bani gata 1000 cor
2. Locuință în natură cu grădină de legumi, în preț de 120 cor.
3. Pentru conferință 20 cor. și pentru scripturistică 10 cor.
4. Dela înmormântări unde va fi poftit dela copii până la 7 ani: 60 fil.; dela cei trecuți de 7 ani, precum și dela cei ce se bagă în biserică 1 coroană, dela cei cu liturgie 2 coroane. Cvinevenalele ce vor cere dela stat.

De curățenia locuinței învățământului pe din lăuntru și pe din afară se va îngriji alegându-l învățător, iar de încălzitul salei de învățământ se va îngriji comuna bisericească.

Alegându-l învățător va avea să provadă cantoratul în și afară de sfânta biserică și să instrueze elevii în cântările bisericești și să conducă elevii în dumineci și sărbători la sf. biserică fără altă remunerațiune.

Ceice dorese a ocupa acest post învățătoresc, vor avea a-și înainta recursese lor ajustate conform Regulamentului și adresate comitetului parohial gr.-or. rom. din Buzad, Prea On. Oficiu ppsc în Lipova (Lippa) până la termenul indicat, având a-se prezenta în acest timp în sfânta biserică spre a-și arăta desteritatea în cele cantorale.

Buzad, 24 Aprilie (7 Mai) 1911.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Fabriciu Manuilă*, protopresbiter inspector de școale.

—□—

3—3

Pe baza ordinului Ven. Consistor de sub Nr. 2362/912 prin aceasta se escrie de nou concurs pentru îndeplinirea postului învățătoresc la școala confesională gr.-or. rom din **Bruznic** (Marosborosznok) protopopiatul Lipovei, cu termen de recurgere **30 zile** dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala“.

- Emolumentele: 1. Salar în bani gata 1000 cor. 2. Cortel liber în edificiul școlar vechiu. 3. Dela înmormântări 60 fil. și când se duce mortul în biserică 1 cor. cu liturgie 2 cor. 4. Conferința inv. 30 cor. 5. Scripturistica inv. 20 cor. 6 ¹/₄ jughere grădină pentru legume.

Alesul învățător este îndatorat a purta cantoratul în și afară de biserică, a instrua tinerimea școlară precum și pe cea eșită din școală în cântările bisericești și tipic, a instrua și conduce corul bisericesc existent, pentru care ca remunerațiune va avea jumătate din toate venitele funcțiunilor cu corul, a purta agendele scripturistice a comitetului și sinodului parohial, a face socotele parohiale pentru o remunerațiune de 50 coroane.

În lipsa de concurenți bărbați, se admit a concurge și învățătoare, cari în caz că ar deveni alese sunt îndatorate a se îngriji de provederea cantoratului pe spesele proprii.

Recurenții au a-și subșterne recursese lor Prea On. Oficiu protopopesc în Lipova (Lippa) fiind adresate comitetului parohial din Bruznic și a se prezenta în vre-o duminică ori sărbătoare în sfânta biserică din loc spre a-și arăta desteritatea în cant, tipic și note, dar nu în ziua de alegere.

Bruznic la 28 august (10 septembrie) 1911.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu protopopul tractual: *Fabriciu Manuilă*, inspector de școale.

Cumpăr

pe lângă un preț convenabil din foaia „Biserica și Școala“

anul 1882 Nr. 14

„ 1885 Nr. 42, 50

„ 1887 Nr. 9, 27

CORNEL LAZAR
administratorul tipografiei
diecezane din Arad.